

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 2.12.2003

71

Pracovníci ve zdravotnictví k 31.12.2002

V České republice pracovalo koncem roku ve zdravotnictví celkem 236 978 osob (přepočtený počet), v evidenčním počtu z toho 97,4 % v rezortu zdravotnictví (230 763 osob) a 2,6 % (6 215 osob) ve zdravotnických zařízeních ostatních rezortů (obranu, vnitra, spravedlnosti a dopravy). Podíl žen na celkovém počtu pracovníků ve zdravotnictví činil téměř 79,6 %.

Kromě pracovníků v evidenčním počtu ve zdravotnických zařízeních pracovali tzv. smluvní pracovníci. Ke konci roku jejich přepočtený počet v celé České republice činil 3 945 osob.

Evidenční počet pracovníků ve zdravotnictví k 31.12. sledovaného roku (přepočtený počet)

Kategorie pracovníků	Rok			Index	
	2000	2001	2002	2001/2000	2002/2001
Lékaři	38 331	39 127	39 784	102,1	101,7
Farmaceuti	4 726	4 876	5 114	103,2	104,9
Jiní odborní VŠ	3 961	4 153	4 315	104,8	103,9
Jiní odborní SŠ	2 139	2 070	2 089	96,8	100,9
SZP	107 321	109 578	111 654	102,1	101,9
NZP	6 537	6 732	7 046	103,0	104,7
PZP	16 058	17 191	17 912	107,1	104,2
Pedagogičtí pracovníci	396	343	345	86,6	100,6
THP	16 681	17 016	17 147	102,0	100,8
Dělníci a provozní pracovníci	33 237	32 842	31 572	98,8	96,1
Celkem	229 387	233 928	236 978	102,0	101,3

V úhrnném počtu pracovníků již několik let nedochází k výraznějším změnám. Nárůst pracovníků se pohybuje v rozmezí 1 až 2 % ročně.

Odborní zdravotničtí pracovníci představovali 79,3 % (187 914 osob), ostatní pracovníci ve zdravotnictví 20,7 % (49 064 osob). Na celkovém počtu odborných zdravotnických pracovníků se nejvíce podíleli lékaři 21,2 %, střední zdravotničtí pracovníci 59,4 % a pomocní zdravotničtí pracovníci 9,5 %. Počet středních zdravotnických pracovníků připadajících na 1 lékaře od roku 2000 setrvává na hodnotě 2,8. Relace počet NZP na 1 lékaře od roku 2000 mírně stoupá z 0,17 na 0,18 a počet PZP na 1 lékaře z 0,42 na 0,45 v roce 2002. Podíl sester na celkovém počtu středních zdravotnických pracovníků se v jednotlivých letech od roku 2000 měnil v řádu setin procent a v roce 2002 dosáhl hodnoty 75,5 %.

Rozložení celkového počtu pracovníků ve zdravotnictví podle jednotlivých zřizovatelů vyjadřuje následující tabulka.

**Evidenční počet pracovníků ve zdravotnictví k 31.12. sledovaného roku
(přepočtený počet) - rozdělení podle zřizovatelů**

Zřizovatel	Rok			Struktura v %		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Ministerstvo zdravotnictví	58 012	57 121	55 554	25,29	24,42	23,44
Kraj	946	3 770	6 451	0,41	1,61	2,72
Okresní úřad	64 086	66 310	66 698	27,94	28,35	28,15
Obec, město	13 821	12 011	11 004	6,03	5,13	4,64
Fyzická osoba	51 696	52 309	52 688	22,54	22,36	22,23
Církev	1 546	1 600	1 649	0,67	0,68	0,70
Jiná právnická osoba	33 228	34 712	36 719	14,49	14,84	15,49
Ostatní centrální orgány	6 052	6 095	6 215	2,64	2,61	2,62
Celkem	229 387	233 928	236 978	100,00	100,00	100,00

Ve státních zdravotnických zařízeních v roce 2002 pracovalo 54,2 % pracovníků, v nestátních zdravotnických zařízeních 45,8 %. V rámci nestátních zdravotnických zařízení představovali pracovníci privátních zařízení 83,9 %. Vývoj od roku 2000 ukazuje pokles pracovníků ve státních zařízeních a růst v nestátních. Přitom zastoupení privátních zařízení vyjadřuje mírný pokles. Pohyb je v rámci 1 až 2 %.

V nemocnicích (včetně ambulantních částí) pracovalo 50,2 % (118 891) všech osob pracujících ve zdravotnictví, v ostatních lůžkových zařízeních (včetně lání) 11,5 % (27 301). Pracovníci samostatných zařízení ambulantní péče představovali 25,1 % z celku (59 372), pracovníci zvláštních zdravotnických zařízení (kojenecké ústavy a dětské domovy, jesle, ostatní dětská zařízení, doprava raněných, nemocných a rodiček, záchranná služba, ostatní zvláštní zdravotnická zařízení) 4,2 % (9 838), pracovníci zařízení hygienické služby 2,7 % (6 303) a pracovníci lékárenské péče 5,7 % z celku (13 502), pracovníci zařízení dalšího vzdělávání 0,3 % (631) a pracovníci ostatních zdravotnických zařízení 0,5 % (1 139) osob.

V nemocnicích (vč. ambulantních částí) pracovalo 16 096 lékařů (40,5 % z celkového počtu lékařů v rezortu), 60 813 středních zdravotnických pracovníků - SZP (54,5 % z celku) a 13 517 nižších a pomocných zdravotnických pracovníků - NZP + PZP (54,2 % z celku).

V samostatných ambulantních zařízeních (převážně samostatných ordinacích) pracovalo 21 012 lékařů (52,8 % z celkového počtu lékařů v rezortu), 31 195 SZP (27,9 % z celku) a 2 119 NZP + PZP (8,5 % z celku).

V privátních zařízeních pracovalo koncem roku 22 100 lékařů (55,6 % z celkového počtu lékařů ve zdravotnictví), 41 205 středních zdravotnických pracovníků (36,9 % z celku) a 7 263 nižších a pomocných zdravotnických pracovníků (29,1%).

V ostatních rezortech (obrana, vnitra, spravedlnosti a dopravy) pracovalo koncem roku celkem 6 215 osob (přepočtený počet zaokrouhlený na celky). Odborní zdravotničtí pracovníci představovali 75,2 % (4 675 osob), ostatní pracovníci ve zdravotnictví 24,8 % (1 540 osob).

Ve zdravotnických zařízeních k 31.12.2002 pracovalo 3 945 smluvních pracovníků. Smluvní pracovníci jsou ti pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení a nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců. Jsou to pracovníci pracující na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovníci dočasně přidělení k výkonu práce do jiné organizace - stáže, pracovníci pracující na smlouvy o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku) a jako spolupracující rodinní příslušníci.

Nejvíce pracovníků působilo v samostatných zařízeních ambulantní péče 39,0 %, v nemocnicích 30,3 %, a v záchranné službě 14,8 %. Z celkového počtu smluvních pracovníků bylo 1 729 lékařů (43,8 %) a 1 108 SZP (28,1 %).

Přílohy:

Tabulka:

Pracovníci ve zdravotnických zařízeních ČR (přepočtený počet) k 31.12.2002

Grafy:

Odborní zdravotničtí pracovníci ve zdravotnictví (evidenční počet přepočtený) k 31.12.2002

Pracovníci ve zdravotnictví podle druhů zařízení (evidenční počet přepočtený) k 31.12.2002

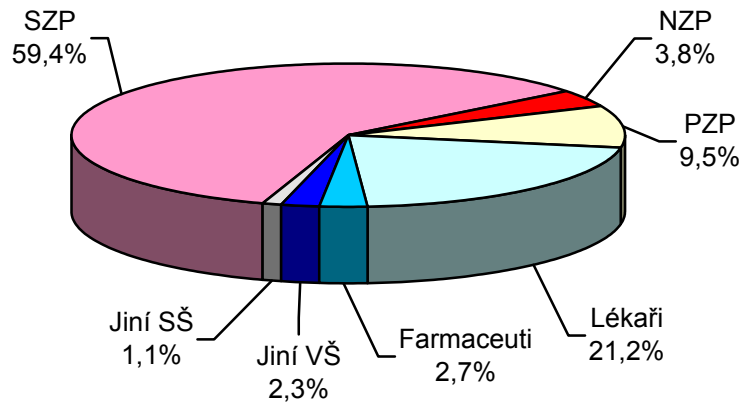
Pracovníci ve zdravotnictví podle zřizovatelů (evidenční počet přepočtený) k 31.12.2002

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

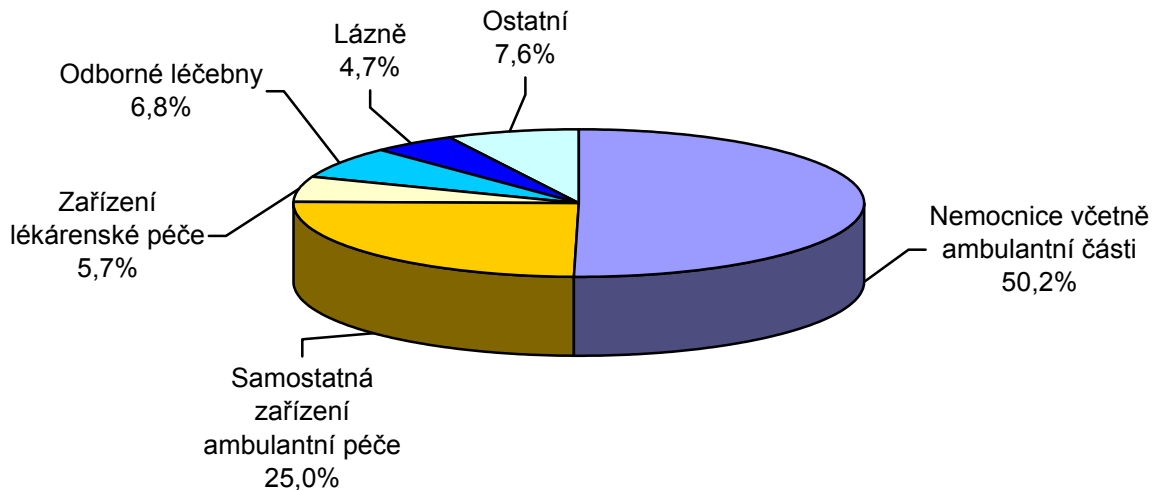
**Pracovníci ve zdravotnických zařízeních ČR
(přepočtený počet) k 31.12.2002**

Kategorie pracovníků ve zdravotnictví	Evidenční počet pracovníků	z toho v		Smluvní pracovníci
		nemocnicích	samostatných ambulantních zařízeních	
Lékaři	39 784	16 096	21 012	1 729
Farmaceuti	5 115	51	9	83
Dentisté	4	0	4	8
Zdrav. pracovníci s jiným VŠ	888	393	364	40
Jiní VŠ	3 427	1 109	828	67
Jiní SŠ	2 085	734	266	74
Sestry zdravotní (všeobecné)	67 893	41 786	17 643	751
Sestry dětské	9 537	5 204	2 435	77
Sestry ženské (porodní asistentky)	4 540	3 243	1 278	37
Sestry dietní	678	502	16	2
Sestry ostatní	1 679	274	598	75
Rehabilitační pracovníci	6 261	2 285	2 555	30
Asistenti hygienické služby	1 411	27	18	1
Laboranti zdravotní	7 350	4 899	1 541	35
Laboranti farmaceutičtí	4 616	73	20	17
Laboranti radiologičtí	3 196	2 405	726	23
Zubní technici	4 493	116	4 365	61
SZP celkem	111 654	60 813	31 195	1 108
Ošetřovatelky	3 403	2 099	333	22
Pěstounky	52	3	4	0
Zubní instrumentářky	784	19	765	13
Maséři	765	50	173	24
Dezinfektoři	53	28	4	0
Laboratorní pracovníci	315	54	125	3
Pítevní laboranti	52	47	4	1
Řidiči rychlé lék. / zdrav. pomoci	1 621	165	72	20
NZP celkem	7 046	2 464	1 481	82
PZP celkem	17 912	11 052	638	94
Odborní zdrav. pracovníci celkem	187 914	92 712	55 797	3 286
Učitelé	282	1	8	53
Vychovatelé DM	64	0	12	0
THP	17 147	9 816	1 751	255
Dělníci a provozní pracovníci	31 572	16 362	1 804	352
Celkem	236 978	118 891	59 372	3 945

**Odborní zdravotníční pracovníci ve zdravotnictví
(evidenční počet přepočtený) k 31.12.2002**

**Pracovníci ve zdravotnictví podle druhů zařízení
(evidenční počet přepočtený) k 31.12.2002**

**Pracovníci ve zdravotnictví podle zřizovatelů
(evidenční počet přepočtený) k 31.12.2002**

